

Overleven in een verboden zone

17 MEI 2016 OM 03:00 UUR | Geert Van der Speeten

Een oud koppel wil niet kijken. Bea Borgers

Theater

Zvizdal (****)

Berlin. Gezien in Bronks, Brussel (Kunstenfestivaldesarts) op 13/5.
Volgend seizoen op tournee.

Fukushima was erger, zeggen Nadia en Pétro stellig. Zo geïsoleerd leven ze dus blijkbaar toch niet, als enige resterende inwoners van Zvizdal. Het dorp ligt in de verboden zone rond Tsjernobyl, waar in 1986 een nucleaire ramp plaatsvond. Het oude koppel weigerde te verhuizen. Sindsdien leven ze zonder water of elektriciteit, met de dichtste grenspost op dertien kilometer.

Waar ze dan over Fukushima hoorden? Op de radio. Maar als ze die even testen, volgt alleen geruis. *Zvizdal* zit vol met dat soort zwarte humor. De openingsscène is een pittig staaltje bureaucratie.

Op zoek naar de nodige stempels worden de filmmakers van het kastje naar de muur gestuurd. Dit is niet alleen een no-gozone, op papier bestaat het dorp niet eens.

Zvizdal is een schrijnend, loepzuiver filmportret van twee oude mensen en de dingen die voorbijgaan. Ze lijken opgesloten in een beckettiaanse nachtmerrie. De eenzaamheid, het extreme isolement, de jaren die wegen: alles is verlies en onherroepelijkheid. Elke dag staat in het teken van overleven. Koppigheid is hun motor. Verhuizen komt neer op capitulatie, ontheemding en dus een gewisse dood.

Wat Nadia rest, als het paard, de koe, de hond en finaal ook Pétro wegvallen, is een stel kippen en wat voorraad. Eerst liep ze met één stok, nu met twee. Haar getaande gezicht toont verbetering, maar er breken ook twijfel en angst door. Als een verstilde schreeuw, die ons doet verkillen.

Het Antwerps duo Berlin bouwde voor *Zvizdal* een meesterlijke theaterinstallatie. Het publiek zit aan weerszijden van een filmdoek. Daaronder drie maquettes: de hoeve in zomer, herfst en winter. Over dat stilleven beweegt een camera aan een robotarm. Hij omsingelt het verboden terrein, probeert diep door te dringen in de intimiteit. Wat een contrast: hoogtechnologische beeldcultuur tegenover de oerkrachten van overwoekerde natuur en rauwe overlevingsdrang.